

Mobilní telefony a děti

Jiří Průša
CZ.NIC, z. s. p. o.
jiri.prusa@nic.cz

CZ.nic | SPRÁVCE
DOMÉNY CZ

Rodičovská zodpovědnost

§ 858 Obč. Z

Rodičovská odpovědnost zahrnuje **povinnosti** a práva rodičů, která **spočívají v péči o dítě**, zahrnující zejména **péči o jeho zdraví, jeho tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj, v ochraně dítěte**, v udržování osobního styku s dítětem, v zajišťování jeho výchovy a vzdělání, v určení místa jeho bydliště, v jeho zastupování a spravování jeho jmění; vzniká narozením dítěte a zaniká, jakmile dítě nabude plné svéprávnosti. Trvání a rozsah rodičovské odpovědnosti může změnit jen soud.

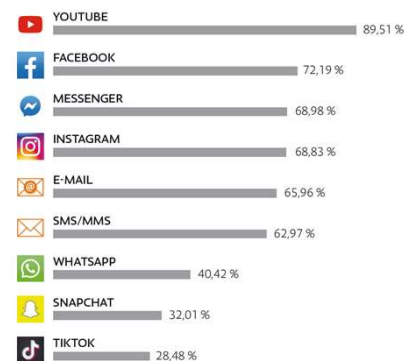
CZ.nic | SPRÁVCE
DOMÉNY CZ

Jaké aplikace děti a mladiství používají?

CZ.nic | SPRÁVCE
DOMÉNY CZ

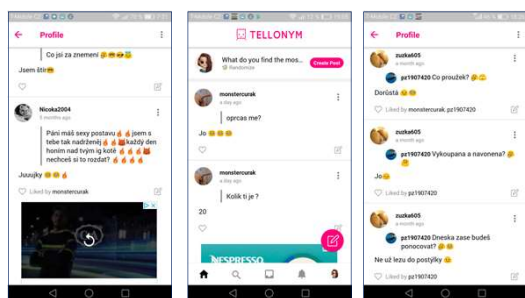
Jaké aplikace děti používají?

Zdroj: České děti v kybersvětě (2019);
Univerzita Palackého v Olomouci

CZ.NIC SPRÁVCE DOMÉN CZ

Jaké aplikace děti používají?

CZ.NIC SPRÁVCE DOMÉN CZ

Rady pro instalaci aplikací

- 1. Nespoléhejte na top listy**
Vysoký počet stažení ani recenzí bohužel negarantuje bezpečnost.
- 2. Zvažte komentáře ostatních uživatelů**
Snažte se soustředit rovněž na ty s 1*.
- 3. Pozorně si přečtěte uživatelské podmínky**
Přečtěte si, jaké informace může aplikace sbírat a komu je může poskytovat.
- 4. Pozorně na falešné aplikace**
Na tržištích se bohužel mohou objevit i aplikace od falešných vývojářů

CZ.NIC SPRÁVCE DOMÉN CZ

Minimální věk pro používání app

Instagram

Kdo může používat Instagram. Musíte být starší 13 let. Platné právní předpisy vám nesmí zakazovat přijímání jakékoli části naší služby, nebo pokud jste uvedeni na platném seznamu zakázaných stran, používat služby spojené s platbami.

Facebook

Age. If you live in a country in the European Region, you must be at least 16 years old to use our Services or such greater age required in your country to register for or use our Services

WhatsApp

Age. If you live in a country in the European Region, you must be at least 16 years old to use our Services or such greater age required in your country to register for or use our Services.

Uživatelské podmínky vybraných aplikací

Rady pro instalaci aplikací

Instagram

Information and content you provide. We collect the content, communications and other information you provide when you use our Products, including when you sign up for an account, create or share content, and message or communicate with others. This can include information in or about the content you provide (like metadata), such as the location of a photo or the date a file was created. It can also include what you see through features we provide, such as our camera, so we can do things like suggest masks and filters that you might like, or give you tips on using portrait mode. Our systems automatically process content and communications you and others provide to analyze context and what's in them for the purposes described below.

3. **Pozorně si přečtěte uživatelské podmínky**
Přečtěte si, jaké informace může aplikace sbírat a komu je může poskytovat.
4. **Pozorně na falešné aplikace**
Na tržištích se bohužel mohou objevit i aplikace od falešných vývojářů

Rady pro instalaci aplikací

1. **Nespoléhejte na top listy**
Vysoký počet stažení ani recenzí bohužel negarantuje bezpečnost.

Zvažte komentáře ostatních uživatelů

4. **Pozorně na falešné aplikace**
Na tržištích se bohužel mohou objevit i aplikace od falešných vývojářů

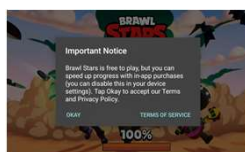
Pořizování her

Za peníze

- Nákupem máte možnost získat přehled o tom, co dítě hraje, případně zjistit, proč to chce hrát.
- Lze pojmut jako odměnu (dárek).
- Předejdete stahování hry z neoficiálních tržišť.

Zdarma

- Často obsahuje nákupy uvnitř aplikací.
- Typicky se dají takto koupit skin, gemy či předměty do her. **Cena může snadno převýšit cenu hry.**

Produkty v aplikacích
79.00 Kč – 1 299.99 Kč za položku

Produkty v aplikacích
25.00 Kč – 2 499.00 Kč za položku

CZ.NIC SPRÁVCE DOMÉN CZ

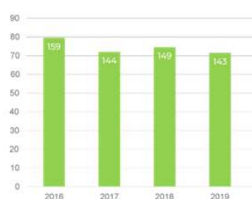
Reklamy ve hrách

CZ.NIC SPRÁVCE DOMÉN CZ

Statistika : Čas na sociálních sítích

Každý den
trávíme na soc.
sítích v průměru
143 min.

Zdroj: AMI Digital (2019)

CZ.NIC SPRÁVCE DOMÉN CZ

Rodičovské zámky

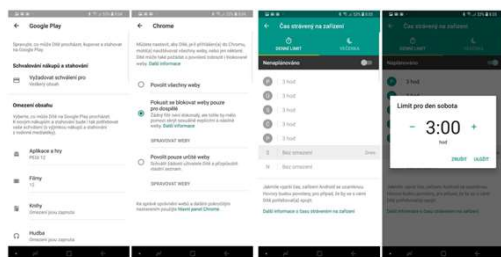

Google Family Link

- Nejkomplexnější ochrana zejména pro zařízení s **Android**.
- Předpokladem rodinný a dětský účet na Google.
- Široké **možnosti** nastavení:
 - Schvalování stahování aplikací
 - Omezení nevhodných stránek
 - Sledování polohy
 - Limity pro strávený čas

Nastavení Family Link

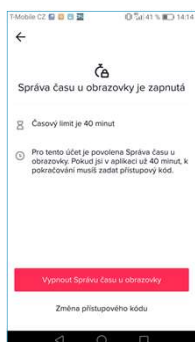
Hodnocení obsahu

- U mobilních aplikací založen na samo-hodnocení vývojářů
- Číslo odpovídá min. doporučené věkové hranici

Tik Tok : digitální blahobyty

- Možnost nastavení pomocí kódu přímo v aplikaci.
- Měl by filtrovat obsah.
- Umožňuje omezit čas strávený v aplikaci.

Digitální večeřka

Společné nastavení pravidla, v kolik hodin nejpозději všichni odloží mobilní telefon a kouknou se na něj opět až ráno.

Důvody pro zavedení digitální večeřky

- Mnoho případů **kyber. šikany se odehrává v noci**, pachatel si u dítěte ověří, že rodiče spí.
- **Zdravotní důvody** (méně kvalitní spánek, horší soustředěnost).
- Prevence před **závislostí**.

Fotografie a videa

I na zveřejňování fotek/videí se vztahují zákony (a školní pravidla).

§ 84 – Občanského zákoníku

Zachytit jakýmkoli způsobem podobu člověka tak, aby podle zobrazení bylo možné určit jeho totožnost, je možné jen s jeho svolením.

§ 85 – Občanského zákoníku

(1) Rozšiřovat podobu člověka je možné jen s jeho svolením.
(2) Svolí-li někdo k zobrazení své podoby za okolností, z nichž je zřejmé, že bude šířeno, platí, že svoluje i k jeho rozmnožování a rozšiřování obvyklým způsobem, jak je mohl vzhledem k okolnostem rozumně předpokládat.

§ 192 – Trestního zákoníku

(1) Kdo přechovává fotografické, filmové, počítačové, elektronické nebo jiné pornografické dílo, které zobrazuje nebo jinak využívá dítě nebo osobu, jež se jeví být dítětem, bude potrestán odnětím svobody až na dva roky.
(2) Stejně bude potrestán ten, kdo prostřednictvím informační nebo komunikační technologie získá přístup k dětské pornografii.

Do 18 let!

Až příliš aktivní rodiče

Pár ukázek z Instagramu.

Stojíte o takovéto obdivovatele?

cz.nic | SPRÁVCE DOMÉN CZ

Ztráta & zabezpečení

- Nový telefon dnes stojí jako (skromný) počítač. Mnohem cennější jsou ale data v něm (telefonní čísla, fotky...)

Nejnutnější (bezpečnostní) základ

- Na nové SIM kartě si hned **změňte PIN**
- Ochrana telefonu **jen PINem nestačí!**
- Nastavte si **automatické zamknutí** displeje.
- Nainstalujte si **antivirový program** a pravidelně ho aktualizujte. Ty dobré umí pomoci i s nalezením telefonu!
- Žena, kartáček a **mobil se nepůjčují!**
 - Pravidelně zálohujte data!
 - Poznamenejte si IMEI

Neznáš IMEI? Zkus vyčkat: *#06#

cz.nic | SPRÁVCE DOMÉN CZ

Ztráta & zabezpečení

- Nový telefon dnes stojí jako (skromný) počítač. Mnohem

Placené

ESET Mobile Security & Antivirus	Kaspersky Mobile Antivirus	Symantec Norton Security and Antivirus

Nastav si **automatické zamknutí** displeje.

- Nainstaluj si **antivirový program** a pravidelně ho aktualizuj. Ty dobré umí

Bezplatné

G Data Internet Security Light	Sophos Mobile Security	AVG Antivirus 2018 Free

Základní možnosti zabezpečení

Ochrana SIM karty

- **PIN** : je vyžadován pouze při zapnutí, často jednoduchý

Ochrana obsahu telefonu

- **Heslo/PIN** – pozor na jednoduchá hesla
- **Gesto** – pozor na vykreslovací čáru a čistotu telefonu.
- **Otisk prstu** – „univerzální otisky“, snímky z Internetu.
- **Snímek obličeje** (FaceID) – statické snímky, 3D tiskárny.

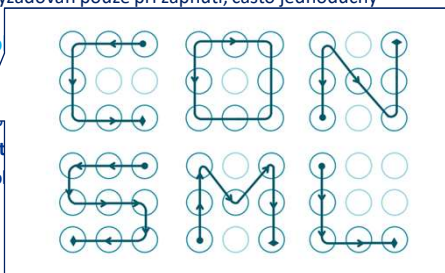
Základní možnosti zabezpečení

Ochrana SIM karty

- **PIN** : je vyžadován pouze při zapnutí, často jednoduchý

Ochrana o

- Heslo/P
- Gesto
- Otisk prst
- Snímek o

Instalace aplikací

- Instalace nových aplikací představuje **jednu z nejzranitelnějších činností** pro váš mobil!

Na co si dát pozor

- Aplikaci instalujte **jen z oficiálních tržišť** (Google Play, AppStore). Nikdy neinstalujte aplikace z **neznámých zdrojů**.
- Pozor na to, k jakým **údajům** dovolíte aplikacím **přístup** (i aktualizace).
- **Data jsou také peníze!**

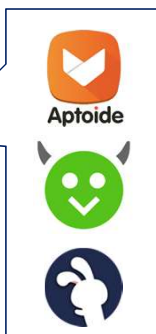
Opravdu „Světlna“
potřebuje všechny
tyto údaje?

Instalace aplikací

- Instalace nových aplikací představuje **jednu z nejzranitelnějších činností** pro váš mobil!

Na co si dát pozor

- Aplikaci instalujte **jen z oficiálních tržišť** (*Google Play, AppStore*). Nikdy neinstalujte aplikace z **neznámých zdrojů**.
- Pozor na to, k jakým **údajům** dovolíte aplikacím **přístup** (i aktualizace).
- **Data jsou také peníze!**

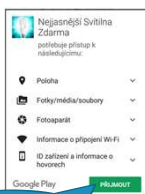

Instalace aplikací

- Instalace nových aplikací představuje **jednu z nejzranitelnějších činností** pro váš mobil!

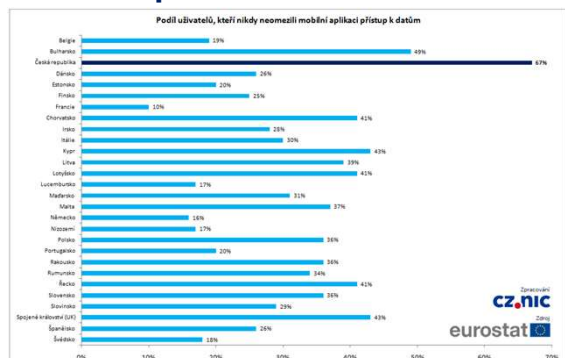
Na co si dát pozor

- Aplikaci instalujte **jen z oficiálních tržišť** (*Google Play, AppStore*). Nikdy neinstalujte aplikace z **neznámých zdrojů**.
- Pozor na to, k jakým **údajům** dovolíte aplikacím **přístup** (i aktualizace).
- **Data jsou také peníze!**

Opravdu „Světlna“
potřebuje všechny
tyto údaje?

Instalace aplikací : statistika

Sledování uživatelů

- Většina mobilů umožňuje sledování uživatelů přes tzv. **geolokaci**. Nemusí to být přitom jen GPS, ale i WiFi či BTSky.

Výhody

- Najít, kde jsme, když se **ztratíme** v přírodě či neznámém městě.
- Najít nejbližší zastávku, bankomat...
- Sdílet s přáteli místa, která jsme navštívili (Foursquare...)

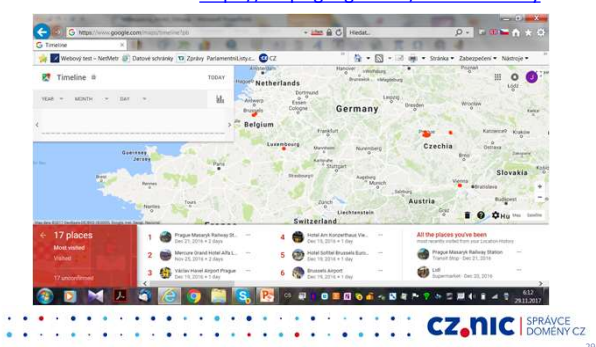
Ale i nevýhody

- Možnost být sledován!

Co dokáže geolokace?

Pokud používáte **Google+** sleduje vaši polohu a zanáší ji do mapy. Nevěříte? Zkuste to na <https://maps.google.com/locationhistory>

Co dokáže geolokace?

Víte, že k vašim příspěvkům (např. statusu) Facebook v mobilní aplikaci **automaticky přidává Vaši polohu** (tzv. geo-tagging)? Podobně fungují i např. fotky pořízené přes iPhone.

Geolokace: pár tipů

- Vypněte si (nebo alespoň omezte) geolokaci přímo v mobilu!
- **Zakažte** Facebooku **automatické přidávání** polohy do příspěvků!
- Zkuste **anonymizační nástroj** (např. Do Not Track Me <http://www.abine.com/index.html>)
- **A** – přemýšlejte, co sdílíte!

Nebezpečí WiFi/Bluetooth

- Připojení přes WiFi **šetří** tvůj **datový limit** (FUP). Často je také mnohem **rychlejší**, než síť operátora.

Ale pozor na

- **Veřejné WiFi** – ty jde snadno odposlouchávat.
- **Automatické připojování** k WiFi – šetří baterku a brání připojení k „fake“ sítím.
- Komu povoliš přístup přes **Bluetooth**. Určitě jej **nemít neustále zapnutý**.

QR kódy

- QR kódy umožňují rychle „přepsat“ vizitku nebo webovou adresu. Mohou ale obsahovat i další informace.

Ale pozor

- **Nepublikuj** na Internetu žádné QR kódy, o kterých **nevíš, co obsahují**.
- QR kód je jako šifra a ty **nikdy nevíš, na jakou stránku tě zavede**. Může být nakažena např. virem!

Vysoké účty : FUP (Fair User Policy)

- Omezení spotřebovaných dat, většinou při paušálech. Problém zejména u levnějších tarifů, kdy po vyčerpání je data nutná **dokupovat**.

Kolik dat spotřebuje?

- Načtení titulní stránky iDnes.cz?
- Jedna minuta videa
 - 720 p
 - 1080 p
 - 4k

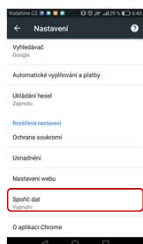

Vysoké účty : FUP (Fair User Policy)

- Omezení spotřebovaných dat, většinou při paušálech. Problém zejména u levnějších tarifů, kdy po vyčerpání je data nutná **dokupovat**.

Kolik dat spotřebuje?

- Načtení titulní stránky iDnes.cz? 1,2 MB
- Jedna minuta videa
 - 720 p 15 MB
 - 1080 p 20 MB
 - 4k >100 MB

Vysoké účty a skryté poplatky

Prozváněči

- Pozor na zpětné volání za zmeškané hovory ze zahraničních čísel (wangiri).

Roaming

- Zatímco v zemích EU platíš za volání stejně, jako v ČR, v ostatních zemích platíš i za příchozí hovory.

Roaming
Použití mobilního telefonu
v síti zahraničního operátora

Freemium aplikace

- Zatímco vlastní aplikace je zdarma, v průběhu jejího používání platíš za různé „vychytávky“ jako lepší auto, zbraň....

Zdravotní rizika

Problémy při usínání

Mobilní telefony vyzařují tzv. **modré světlo**, které potlačuje tvorbu hormonu **melatoninu**. Odborníci doporučují mobilní telefon nepoužívat 2 hodiny před spaním.

Ztráta soustředění a paměti

Mobilní telefony nás často ovlivňují i svoji **přítomností**. Např. u žáků **méně vyřešených** matematických **úloh** při položeném mobilu na stole, schopnost zapamatovat si **slovíčka** při používání v Google Translate či cestu při použití **navigace**.

Dárek

Kniha ON-LINE ZOO

- Založen na příbězích zvířátek v ZOO, které se potýkají s problémy on-line světa:

závislost

kyberšikana

grooming

sexting

on-line nákupy

- Ideální materiál pro děti 1. – 3. tříd ZŠ.
- Nově dostupné jako audiokniha .
<https://edice.nic.cz/#zoo>

Dotazy?

Otázky?

Děkuji za pozornost!

Kontakt
